

**MEDIAKASVATUS-
SEURA**

**MATERIAALI-
ESITTELY
4.5.2021**

DIGIHYVINVOINTI

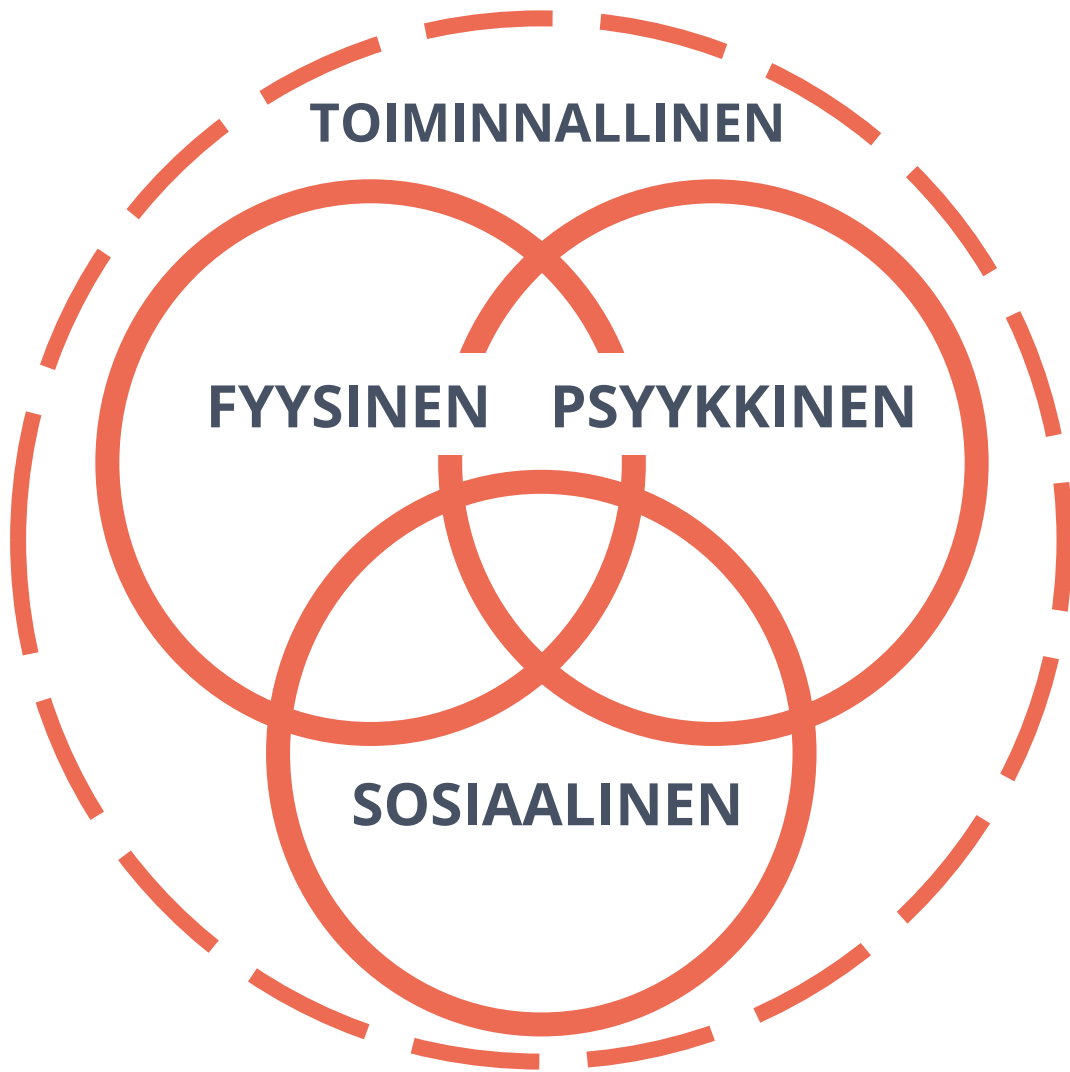
Uusi intensiivinen digitaalinen arki

- Digitaalisen median ja teknologioiden täyteinen arki ja viriketulva.
- Teknologian nopea kehitys ja puuttuvat sosiaaliset normit ja toimintamallit.
- Media on myös tärkeä hyvinvoinnin lähde.
- Koronapandemian vaikutukset media-arkeemme.

Puhe digitaalisesta hyvinvoinnista

- Kansainvälinen digitaalisen hyvinvoinnin (*digital wellbeing*) ja hyvin käytetyn ajan (*time well spent*) liikehdintä. (esim. [Centre for Humane Technology](#))
- Ruutuajan kritiikki.
- Mediakasvatuksen tavoitteena media-arjen hyvinvointi.

**H
Y
V
I
N
V
O
I
N
N
I
N**

**U
L
O
T
U
U
S
T
U
D
E
T**

PSYYYKKINEN HYVINVOINTI

tunteet

mieliala

mielenterveys

SOSIAALINEN HYVINVOINTI

vuorovaikutus

ihmissuhteet

osallisuus

FYYSINEN HYVINVOINTI

aivot

uni

ergonomia

fyysinen
aktiivisuus

ravinto

Digihyvointi

=

yksilön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin toteutumista
digitaalisessa media-arjessa.

Mediat ovat tärkeä osa arkeamme ja ne vaikuttavat hyvinvointiimme monella tavalla.

Mitä on tasa-painoinen digiarki?

1
Monipuolisia virikkeitä ruuduilla ja ilman

2
Tunteiden tunnistamista ja turvataitoja

3
Sosiaalisia taitoja

4
Yhteenkuuluvuutta ja ystäviä

5
Leikkiä ja liikuntaa

6
Riittävästi unta ja lepoa

7 Entäs ruutuaika?

DIGIHYVINVOINTI

LEPO JA UNI

VUOROVAIKUTUS
JA SOSIAALISET
TAIDOT

ERGONOMIA JA
FYYSINEN TERVEYS

TUNNETAIDOT

MEDIAMAKU,
RENTOUTUMINEN

ITSEILMAISU JA
LUOVUUS

ITSESÄÄTELY-
JA AJANHALLINNAN
TAIDOT

KRIITTINEN
MEDIALUKUTAITO

AIVOJEN
HYVINVOINTI

TEKNISET
KÄYTTÖTAIDOT

MEDIAN KÄYTTÖÖN
LIITTYVÄT SOSIAALISET
NORMIT JA SÄÄNNÖT

**TASAPAINOINEN
MEDIAN KÄYTTÖ**

TEKNOLOGINEN
YMPÄRISTÖ

DIGIVOIMAA- MATERIAALIT

Digivoimaa-verkkokurssikokonaisuus

(10)

**fyysinen
ja psyykinen
hyvinvointi
digitaalisessa arjessa**

(10)

**sosiaalinen
hyvinvointi
digitaalisessa
arjessa**

(10)

**kriittinen
medialukutaito
digitaalisessa
arjessa**

- Maksuttomat kurssit on suoritettavissa omaan tahtiin ja omalla aikataululla **Teachable**-verkkoalustalla.
- Kurssit ovat yhden opintopisteen laajuisia (1 op) eli jokainen vastaa noin 27 h työtä (digitaaliset osaamismerkkit).
- Kurseista saa Mediakasvatusseuran **Media Coach** -koulutuskokonaisuuteen kuuluvia digitaalisia osaamismerkkejä, lisätietoa: www.mediacoach.info ja <https://mediakasvatus.fi/digivoimaa/verkkokurssit/>

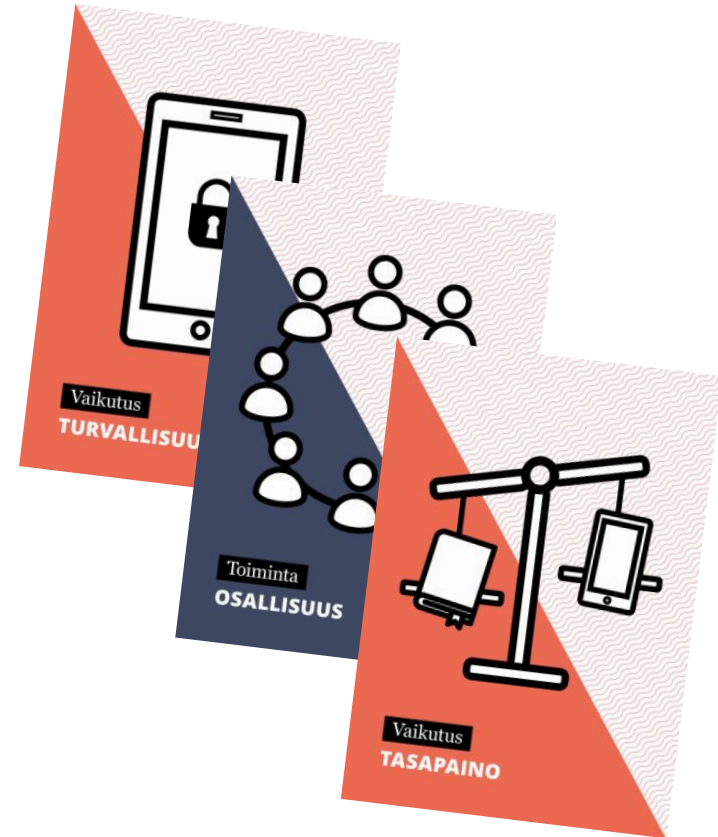
Digivoimaa-työkalupaketti

Työskentely työkalupaketin kanssa

Työkalupaketti sisältää materiaalit ja ohjeet neljään toiminnalliseen ryhmätehtävään:

1. Nuoren media-arjen polun hahmottaminen
2. Uuden toiminnan suunnittelu
3. Someviestin suunnittelu: Instagram-tarina
4. Someviestin suunnittelu: chatfiktio

MATERIAALIT

Työkalupaketin tilaaminen (postikulut)/lataaminen:

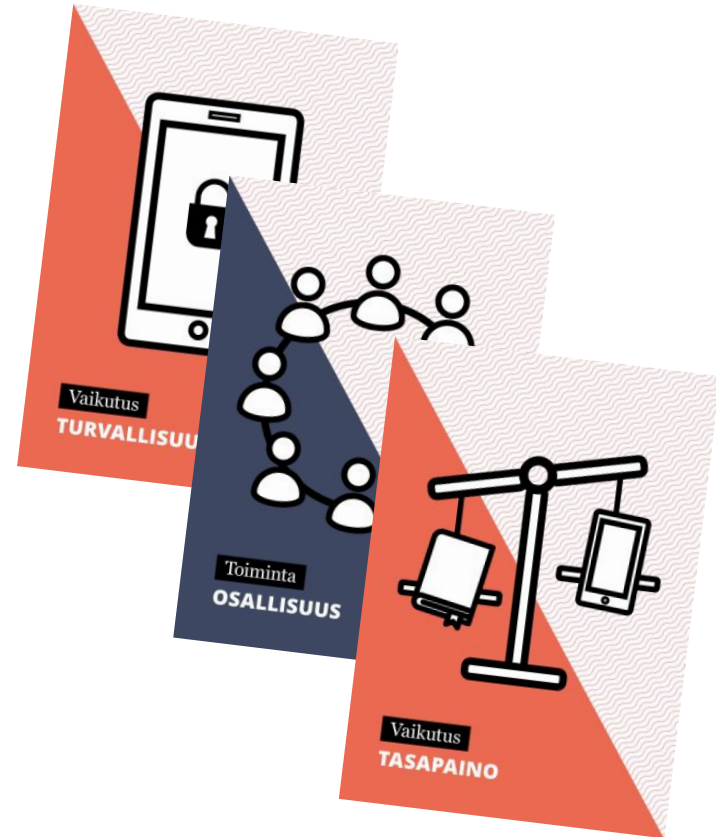
<https://mediakasvatus.fi/digivoimaa/tyokalupaketti/>

Digivoimaa verkkokurssi: mediacoach.com tai

<https://mediakasvatus.fi/digivoimaa/verkkokurssit/>

Digihyvintointimittari:

<https://digimittari.herokuapp.com/index>

MUUT MATERIAALIT

KOULULAISEN MEDIABINGO

Hei koululainen, haasta perheesi yhteiseen mediabingoon! Suorittakaa perheenne kanssa viikon aikana kaikki tehtävät vaaka- tai pystyriiviltä tai toteuttakaa halutessanne kaikki ruudukon ideat.

ESITELKÄÄ LEMPISOMENNE

Esitelkää toisillenne lempisovellus, peli tai nettisivu, jolla tykkäätte viettää aikaa. Kertokaa, mikä siinä on parasta. Entä liittyykö siihen jotain ikäviä puolia? Löytäisittekö sovelluksen, jota voisitte kokeilla yhdessä?

SELVITTÄKÄÄ ASKELEET

Ottakaa puhelimen askelmittari käyttöön ja selvittäkää, kuinka paljon askeleita kertyy koulumatkalla tai kauppareissulla.

RUOKAILKAA ILMAN RUUTUJA

Siirtäkää ruudut syrjään, laittakaa yhdessä ruokaa ja vaihtakaa kuulumisia.

RAUHOITTUKAA ILLALLA

Pohtikaa millainen median käyttö rauhoittaa ja minkälainen piristää ja kokeilkaa erilaisia tapoja rauhoittua illalla. Voitte esimerkiksi laittaa puhelimet yöparkiin ja kuunnella rentouttavaa musiikkia tai lukea kirjaa.

JÄRJESTÄKÄÄ VIDEOKILPAILU

Etsikää jokainen 1-3 hauskaa videota (esim. tubettajia, tiktok-videoita). Katsokaa videot yksi kerrallaan ja kertokaa vuorollanne mistä videossa tykkäsitte ja mistä ette ja antakaa sille pisteet. Eniten pisteitä saanut video on voittaja!

KUVATKAA MY DAY -VIDEO

Kuvatkaa perheenne puuhailuja yhden päivän ajan. Mitä kaikkea olette tehneet, keiden kanssa ja missä. Ilahduttakaa videolla isovanhempia tai ystäviänne.

SOITTAKAA VIDEOPUHELU

Lähetkää yhdessä ääniviestiä tai soittakaa videopuhelu kaukana asuvalle sukulaiselle tai ystävälle.

TEHKÄÄ TIETOKILPAILU

Valitkaa yhdessä aihe ja tehkää siitä tietokilpailu. Pohtikaa, millaisia eritietolähteitä on ja mistä valitsemianne aiheeseen kannattaa etsiä tietoa. Voitte myös vertailla löytykö eri paikoista eri tietoa.

PUHUTAA SUORAAN!

Mikä perheenjäsenen median käytössä kummastuttaa, ärsyttää tai huvittaa? Puhukaa suunnepuhutuksi, mutta riittelyn sijaan yritkää lisätä keskinäistä ymmärrystä.

MEDIALUKUTAITO

Medialukutaito on laaja taitokokonaisuus. Lukutaidon sijaan voitaisiin puhua myös mediaälystä tai -sivistyisestä.

TULKINNAN TAITOT

Miten tulkitset erilaisia viestinnän muotoja ja piilomerkityksiä?

MEEMILAAKSO ▶

TUOTTAMISEN TAITOT JA LUOVUUS

Tiedätkö, miten ja miksi esimerkiksi kauheloikkua, mobiilipelejä tai uutisia tehdään?

MEDIAN KÄYTTÖTAIDOT

Osaatko hyödyntää järkevsti erilaisia mediavälineitä (esim. älypuhelin) ja mediasisällöjä (esim. somekanavat)?

TIEDONHAKUTAIDOT JA KRIITTISYYS

Löydätkö tietoa, kun tarvitset sitä? Tunnistatko luotettavan lähteen?

VIESTINTÄ- JA VUOROVAIKUTUSTAITOT

Osaatko käyttää äsällisesti somessa?

OSALLISTUMISEN JA VAIKUTTAMISEN TAITOT

Tiedätkö, miten voit vaikuttaa sinulle tärkeisiin asioihin?

Median rooli ihmisten arjessa on valtava. Siksi tarvitsemme medialukutaitoa.

ELÄMÄNHALLINTAAN LIITTYVÄT TAITOT

Minkälaisia rutineita mediankäyttösi liittyy?

76%
18-22-vuotiaista käyttää internetiä YLI 20 TUNTIA VIKKOSSA

JA 16%
YLI 50 TUNTIA VIKKOSSA

84%
käyttää sosiaalisen median palveluita ystävien takia.

74%
ETSII SOMESTA TIETOA.

Omaa medialukutaitoaan voi treenata. Helpoin tapa on kyseenalaistaa ja keskustella mediasisällöistä.

HARJOITTELE NÄIN:

- Mikä uutinen, somevideo, elokuva tai muu mediatuotos herätti sinussa viimeksi vahvan tunnereaktion? Minkälaisia tunteita se aiheutti ja miksi?
- Selvitä, kuka tuotoksen on tehnyt. Miten tuotos pyrkii vaikuttamaan ihmisiin?
- Mistä aiheista pitäisi mielestäsi uutisoida ja keskustella nykyistä enemmän? Keskustele aiheesta kavereidesi kanssa.

Opas tasapainoiseen digiarkeen

Koti tasapainoista digiarkea -vanhempainiltamateriaali

Muuta materiaalia

Muiden mediasta meidän mediaksi (2019-2022): Mediamentorit nuorten maahanmuuttajien kotoutumista ja osallisuutta vahvistamassa

- Opas kulttuurisensitiivisestä mediakasvatuksesta → **Mediatyöpajamallit syksyllä 2021**

Digihyvinvoinnin jäljillä (2020-2021): Toisen asteen opettajien digihyvinvointitaitoja vahvistamassa

- **Verkkokurssi** kesäkuussa ja syksyllä **työkalupakki syksyllä 2021**

[Miten meihin vaikutetaan](#) - **materiaalikonaisuus**

[Medianuoruus - opas aikuisille](#), Mediakasvatusseura (2019) - tilattavissa

<https://mediakasvatus.fi/materiaali/infograafi-medialukutaito/>

https://mediakasvatus.fi/wp-content/uploads/2020/06/Koululaisen_mediabingo.pdf

KAIKKI MATERIAALIT LÖYTYVÄT: <https://mediakasvatus.fi/materiaalit/>

KIITOS!

CHRISTA PRUSSKIJ

christa.prusskij@mediakasvatus.fi

MEDIAKASVATUSSEURA RY

www.mediakasvatus.fi

mediakasvatus@mediakasvatus.fi

Facebook: [Mediakasvatusseura](#)

Twitter: [@mediakasvatus](#)

Instagram: [@mediakasvatusseura](#)